

Ábyrgðaraðild: "Nicolai, Philipp (1556-1608)"

1 Nicolai, Philipp (1556-1608)

Theoria vel speculum vitæ æternæ

THEORIA, VÆL SPECVLVM | VITÆ ÆTERNÆ | Speigell Eilifz | Lijfs. | Frodleg Skyring, alls þess Leyn | dardoms, sem hlyder vppa eilijft Lijf. | Teken vr Heilagre Ritningu, | Vm vora Sköpun, vora Endurlausn, | og vora Endurfæding. Ei sijdur vm | Heimför christenna Sælna j Paradisj og | Vpprisu Holldsins j Eilijft Lijf. | Saman lesen og skrifud j fimm Bokum, | AF. | Philippo Nicolai Doct. og Soknar | Herra til S. Chatarina Kirkiu | j Hamborg. | A Íslensku vtlögð, Anno epter Guds | Burd. M. DC. vii.
Að bókarlokum: „Prentad a Holum. | Anno Salutis. | 1608“

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1608

Umfang: [24], 822, [49] bls. 8°

Dýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Formale.“ [3.-13.] bls.

Viðprent: Arngrímur Jónsson Vídalín ; lærði (1568-1648): „AD NOMEN GVDBRANDi Allusio.“ [14.] bls. Latínuerindi.

Viðprent: „LIBER AD Lectorem“ [14.] bls. Fjögur erindi á íslensku.

Prentafrögð: Í sumum eintökum er 3., 5.-6., 9.-11., 14. og 18. lína á titilsíðu í rauðum lit, og í þeim eintökum er á baki titilblaðs „EPIGRAMMA GVDBRANDI Thorlacii Superintendentis Islandiæ Aquilonaris AD REVERENDISS: ET CLARISS: Virum Dn. Philippum Nicolai Doctorem Theologum & Ecclesiast: Hamburgensem.“

Athugasemd: Útdráttur úr bókinni var prentaður aftan við E. Winter: Einn lítill sermon, 1693.

Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 78-79. • Lidderdale, Thomas William: Catalogue of the books printed in Iceland from A.D. 1578 to 1880 in the library of the British Museum, London 1885, 3.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/2217c1f8-1f8f-4c4b-9d08-2a5ff6039499>

2 Arngrímur Jónsson Vídalín ; lærði (1568-1648)

Crymogæa sive rerum Islandicarum

CRYMÓGAEA | SIVE | RERUM ISLAN- | DICARVM | Libri III. | Per | ARNGRIMVM JONAM | ISLANDVM | O | Proverb. 22. | Dives & pauper obviaverunt sibi. utriusque opera- | tor est Dominus. | HAMBURGI, | Typis Philippi ab Ohr.

Útgáfustaður og -ár: Hamborg, e.t.v. 1609

Prentari: Ohr, Philipp von

Umfang: [8], 172, [4] [rétt: 264] bls., 1 tfl. br. 4° Blaðsíðutal er mjög brenglað

Útgáfa: 1

Viðprent: Nicolai, Philipp (1556-1608): „ITE procul, medio sub sole ...“ [265.] bls. Latínukvæði til höfundar.

Viðprent: Venusinus, Jon Jakobsen (-1608): „M. IONAS IACOBVS VVENVSINVS, ARNGRIMO JONÆ S.“ [265.] bls. Latínukvæði til höfundar.

Athugasemd: Án ártals, en bókinn er talin prentuð 1609. Íslensk þýðing: Crymogæa, Reykjavík 1985. Fyrsta bók ritans var tekin upp í rit eftir St. J. Stephanius: De regno Daniæ et Norvegiæ ... tractatus varii, tvær útgáfur, Leiden 1629. Sjö fremstu kaflar fyrstu bókar voru prentaðir í enskri þýðingu í riti Samuels Purchas: Hakluytus posthumus, or Purchas his pilgrims, London 1625 og oftar. . Loks er ritið allt endurprentað í Bibliotheca Arnamagnæana 10 (1951), 1-225.

Efnisorð: Sagnfræði

Skreytingar: Bókarhnútar, smámyndir eða einkunnarorð.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878–1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 49. • Kålund, Kristian Peter Erasmus (1844–1919): Studier over Crymogæa, *Arkiv för nordisk filologi* 23 (1907), 211–234. • Gebhardt, August (1867–1915): Zur Crymogæa, *Arkiv för nordisk filologi* 26 (1910), 95–96. • Páll Eggert Ólason (1883–1949): Menn og menntir siðskiptaaldarinnar á Íslandi 4, Reykjavík 1926, 140–164. • Jakob Benediktsson: Arngrimi Jonæ opera latine conscripta. Introduction and notes, *Bibliotheca Arnamagnæana* 12 (1957), 265–331.
Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/6bd63e40-d507-4abd-98b3-92d7b4642647>

3 Winter, Erasmus (1548–1611)

Einn lítell sermon um helvíti

Eirn lítell | SERMON, | Vm Helvítte og Kvaler þeir | ra Fordæmdu. | Øllum þeim sem nockud er umhugad | um sína Sálhialp, til Vidvornar, | og goodrar Eptertektar. | Samannskrifadur j Þysku Maale, | Af | M. ERASMO Vinther. | Eñ a Norrænu Vtlagdur, | Af H. THORLAKE Skwla | syne, fordum Biskupe Hoolastiptis, | (sællrar Minningar) | – | Prentad j SKALHOLLTE | Af Jone Snorrasyne, | ANNO M. DC. XCIII.

Auka titilsíða: Nicolai, Philipp (1556–1608); *Þýðandi*: Guðbrandur Þorláksson (–1627): „APPENDIX | Edur | Lítell Vidbæter þessarar | Bookar. | Er Gudrækeleg | IHVGAN | Þeirrar eilífju og Oendanlegu | Sælu og Dyrðar, sem øllum Vtvöldum | Guds Børnum er fyrerbwen añ ars Heims. | Vtteken af Theoria Vitæ æternæ, | Edur Speigle eilíjfs Líjfs, | Doct. PHILIPPI NICOLAI | I fimtu Bookar toolfta Capitula. | Hvør Book wtløgd er a Norrænu | Af | Hr. Gudbrande Thorlakssyne | Fordum Biskupe Hoolastiptis (| sællrar | Minningar) og Prentud a Hoolum, | Anno 1607.“ 61. bls.

Útgáfustaður og -ár: Skálholt, 1693

Prentari: Jón Snorrason (1646)

Umfang: [6], 98 bls. 8°

Útgáfa: 2

Útgefandi: Þórður Þorláksson (1637–1697)

Þýðandi: Þorlákur Skúlason (1597–1656)

Viðprent: Þórður Þorláksson (1637–1697): „Gudhræddum Lesara Oskast Næd og Myskun af Gude Fødur, fyrer Frelsarañ JEsu Christum, med heilags Anda Vpplíjingu.“ [3.–6.] bls. Formáli dagsettur 6. apríl 1693.

Viðprent: Þórður Þorláksson (1637–1697): „Til Lesarans.“ 62. bls. Dagsett 18. apríl 1693.

Viðprent: Augustinus, Aurelius (0354–0430): „Hiartanleg Forleinging Ehrhistens[!] Mans epter eilífju Líjfe. S. Augustinus.“ 96.–98. bls.

Efnisorð: Guðfræði ; Prédikanir

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878–1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 110–111.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/7ed112c3-0845-4e5f-991c-52739818e4a4>

4 Arngrímur Jónsson Vídalín ; lærði (1568–1648)

Apotribe virulentæ & atrocis calumniæ

ΑΠΟΤΡΙΒΗ | Virulentæ & a- | trocis | CALUMNIÆ | QVA ARNGRIMUM JONAM | Islandum W. hostes quidam in patria clandestini, non tantum aggravare, sed tanquam ariete & fulmine bellico, BONÆ FAMÆ præ- | sidio ceu arce, deicere, infeliciter | conati sunt; | AB EODEM | confecta. | O | HAMBURGI, | In Officinâ Typographicâ, Johannis Mose. | – | ANNO M. DC. XXII.

Útgáfustaður og -ár: Hamborg, 1622

Prentari: Mose, Hans

Umfang: 123, [4] bls. 4°

Viðprent: Guldsmæd, Hans Thomesen; Aagesen, Peder; Blymester, Christian; Thomæ, Christiernus; Nicolaus, Matthias; Caspari, Laurentius; Oddur Stefánsson (–1641); Nielsson, Jens (1538–1600); Christiani, Johannes; Severinus, Wilhelmus; Johannes, Petrus; Andreae, Johannes; Christiernus, Johannes; Madsen, Poul (1527–1590); Freder, Johann; Venusinus, Jon Jakobsen (–1608); Krag, Niels (1550–1602); Chytraeus, David (1530–1600); Bergen, Sebastian von; Theophilus, Nicolaus; Nicolai, Philipp (1556–1608): „EPISTOLARVM ALIQUOT, QUIBUS SUMMI IN EXTERIS VIRI, PRO INSIGNI SUA HUMANITATE, Arngrimum Jonam Islandum, ornare vel alloqui, dignati sunt, exempla; ad præcedentem

Apotriben Calumniæ spectantia.“ 65.-109. bls. Bréf ýmissa lærðra manna til höfundar, bréfritarar: Hans Thomesen Guldsmed, Peder Aagesen, Christian Blymester, Christiernus Thomæ, Matthias Nicolaus, Laurentius Caspari, sr. Oddur Stefánsson í Gaulverjabæ, Johannes Nicolai, Johannes Christiani, Wilhelmus Severinus, Petrus Johannes, Johannes Andreæ, Johannes Christiernus (ellefu hinir síðast nefndu undir einu bréfi), Poul Madsen, Johann Freder, Jon Jacobsen Venusinus, Niels Krag, David Chytræus, Sebastian von Bergen, Nicolaus Theophilus, Philipp Nicolai.

Viðprent: „SYMBOLA MAGNORUM ALIQVOT VIRORUM, in Codicillos Arngrimi Jonæ Islandi, relata.“ 110.-117. bls.

Viðprent: Magnús Ólafsson (1573-1636): „Dn. MAGNVS OLAVIVS, Arngrimo Jonæ S.“ 118.-123. bls. Bréf til höfundar, dagsett 10. mars, en án ártals.

Viðprent: Magnús Ólafsson (1573-1636): „Dn. ARNGRIMI JONÆ, PRÆCEPTORIS sui charissimi Apotriben Calumniæ perlegens Magnus Olavius in sequentes delapsus est Jambos, 30. Maij 1620.“ [124.-126.] bls. Latínukvæði til höfundar.

Athugasemd: Endurprentað í Bibliotheca Arnamagnæana 11 (1952), 35-130.

Efnisorð: Sagnfræði

Skreytingar: Myndskreyttur rammi á titilblaði. Bókarhnútar, smámyndir eða einkunnarorð.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 48. • Páll Eggert Ólason (1883-1949): Menn og menntir siðskiptaaldarinnar á Íslandi 4, Reykjavík 1926, 95-97. • Jakob Benediktsson: Arngrimi Jonæ opera latine conscripta. Introduction and notes, *Bibliotheca Arnamagnæana* 12 (1957), 386-411.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/bb5739ab-017f-4564-b57a-f2f289282813>